

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCLXXII. ad annum DCCCCIX.

Parisiis, 1644

Praefatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15967

ANNO
CHRISTI
999.

P R Æ F A T I O.

SANCTVM, & Deo auctore celebratum, generaliter & sine vlla exceptione Nicænum præcipit Concilium, vt omnibus simul episcopis prouinciæ congregatis discutiantur quæstiones necessariæ, & quod regulariter omnibus placuerit in commune, hoc omnes tam metropolitani, quam ceteri sequantur episcopi. Simili modo & Antiochenum Concilium, si quæ sunt agenda, peragere iubet prouinciales episcopos sui consilio metropolitani, & metropolitanum consilio coepiscoporum prouincialium, sicut est ibidem designatum. Et hoc non solum in causis quorumlibet fieri præcipit: sed etsi forte inter ipsos, inquit, episcopos quæstio de quolibet negotio orta fuerit, primas prouinciæ iudices episcopos dare debebit. Leges quoque Romanæ, & beatus papa Gregorius multoties horum iudicio cognita veritate contentiones inter ecclesiasticos viros, vel quoslibet cum ecclesiasticis personis, salubrem demonstrat finem accipere debere: ita tamen, vt in omnibus quid antiqua habeat auctoritas requiratur. Vnde anno dominicæ incarnationis DCCCCIX. indictione XII. VI. Kalendas mensis Iulii, conuenerunt venerabiles patres ac doctores ecclesiæ, Heriueus videlicet sanctæ metropolis Rhemorum archiepiscopus, totius plebis Dei famulus, & coepiscopi Rhemensis diœceseos, quorum nomina subter tenentur adscripta, in pago Suessonico, in loco Trosleio, de statu sanctæ ecclesiæ, ac totius regni vtilitate tractaturi: & facta solenniter salutatione, omnibusque, vt mos est, ordine residentibus, archiepiscopus sic exorsus est.

Conc. Nicæ. Can. 5.

Conc. Antioch. Can. 9. & 14.

Quoniam per aliquot annos, partim infestatione Paganorum, partim etiam grauissimis regni perturbationibus, ac quorundam falsorum Christianorum infestationibus præpediti, iuxta decreta Canonum nequiuimus congregari: nunc quia, annuente Domino, nobis congregandi facultas iuxta decreta Canonum data est, cum Dei gratia conuenientibus nobis in vnum, cooperante eo in cuius congregamur nomine, & qui habitare facit vnanimes in domo, primo nobis & ante omnia necessarium est seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis, vt vnum sentiamus, &

Allocutio Heriuei archiepiscopi.

vnum in Christo omnes dicamus, & secundum salutaria dicta martyris Cypriani seruetur a nobis caritas animi, honor collegii, vinculum fidei, concordia sacerdotii. & vt attendentes regulares constitutiones patrum nostrorum, a metropolis suæ quisque regulari consuetudine non abducatur. Et quia secundum definitionem canonicam perfecta debet haberi Synodus, in qua cum suis est suffraganeis metropolitanus, expedit atque condecet, vt quidquid boni, præueniente gratia, a qua est omne datum optimum, & omne donum perfectum, mente concipere & ore proferre valuerimus, eadem subsequente, sine qua nihil boni implere possumus, ad finem vsque perfectum opere perducere satagamus. Oportet igitur vt quamprimum Christianæ religioni iam labanti, iamque velut in præcipiti vergenti, ac mundo in maligno posito vestro consilio & auctoritate episcopali succurratis. Videtis quam fit euidentis furor Domini, & manus eius ad ferendum extenta. Ecce enim quotannis, ex quo terram nostram ex parte agra sterilitate damnatam aspicimus, quibus cladibus populus quotidie intereat videmus. Depopulatæ vrbes, destructa vel incensa monasteria, agri in solitudinem sunt redacti. ita vt vere possimus dicere quia peruenit gladius vsque ad animam. Vsque ad animam denique gladius peruenit, cum iusto Dei iudicio amissis exterioribus bonis, & exhausto flagellis atque afflictionibus corpore, ipsa virtus animæ lassata deficere videtur, & quasi nihil vitale in illa referuatur. Non hæc certe casu aliquo, aut e subita temporum vel elementorum mutatione contingunt, quia scriptum est: *Nihil in terra sine causa fit, & de humo non egreditur dolor.* De humo quippe dolor non egreditur, quia, vt beatus Gregorius dicit, nequaquam poena de ea nascitur creatura quæ percutit, sed de ea quæ peccando vim percussione extorsit. Ecce enim cernimus, quod ad correptionem nostram expectatus imber arente terra frequenter suspenditur, caliginosus aer in ardescente sole siccatur, mare procellis intumescens sæuit, & alios ad transmeandum susceptos intercipit, aliis desideratum iter erecta in cumulum vnda contradicit: terra non solum germine fecunditatis imminuitur, sed etiam semina accepta consumit. In quibus nimirum cunctis patenter

Iob. 5.

ANNO
 CHRISTI
 909.

adspicitur hoc, quod quidam sapiens de Domino testatur
 dicens: *Pugnabit pro eo orbis terrarum contra insensatos.* De Sap. 5.
 humo dolor non egreditur, quia elementum insensibile
 non ex sua natura, sed pro meritis hominum ad affligen-
 dum peccatores excitatur. Et propheta de Domino dicit:
Si erit malum in ciuitate, quod Dominus non fecit: & ipse Do- Amos 3.
minus de se per Esaïam dicit: Ego Dominus faciens pacem, Esa. 47.
& creans malum, hoc est otium & bellum. Hic enim ma-
 lum non pro boni contrario, sed medium quiddam, id est
 afflictionem significat. quæ utique a Domino fit, quia eo
 permittente peccanti populo subterducitur: vt qui in pa-
 ce Deum sequi noluerunt, saltem percussionibus attriti
 metuant & conuertantur, iuxta quod scriptum est: *Sola* Esa. 28.
vexatio intellectum dabit auditui. Nostris potius, & totius
 populi, quem regere debuimus, peccatis ista fiunt, quo-
 niam iniquitates nostræ multiplicatæ sunt super caput, &
 delicta nostra creuerunt vsque ad cælos. Fornicatio &
 adulterium, sacrilegium & homicidium inundauerunt,
 & sanguis sanguinem tetigit. Sanguis quippe sanguinem
 tangit, cum peccator malis suis grauius aliquod malum
 adiungit, nec vllum prauis actibus terminum indicit, sed
 iuxta Apostolum in peius quotidie proficit. Et pene est vt
 cum propheta Esaïa ingemiscamus, dicentes ad Domi-
 num: *Quare, Domine, errare nos fecisti de viis tuis? indurasti* Esa. 63.
cor nostrum ne timeremus te? facti sumus sicut in principio, cum non
dominaberis nostri, neque inuocaretur nomen tuum super nos. Cum
 enim Deus peccatores homines qui non solum peccant,
 sed etiam perseuerare in peccatis eligunt, cum, inquam,
 tales iusto iudicio deserit, eosque post prauitatem mali
 sui cordis abire permittit, quasi ipse eos errare facit, quos
 nequaquam misericorditer, vt conuertantur, occulta
 inspiratione præueniens tangit. Et sicut primi homines
 nulla lege, nullis disciplinis, nullo saltem timore prohi-
 bebantur male agere; sed libere ventri, & delectationi-
 bus oculorum, ac ceteris vitiis seruiebant: ita nunc post-
 habito humanarum vel diuinarum legum timore, con-
 temptis edictis episcopalibus, vnusquisque quod vult
 agit. potentior viribus infirmiolem opprimit, & sunt ho-
 mines sicut pisces maris, qui ab inuicem passim deuoran-
 tur, ac calcata iniquitate abundat ac conualescit iniqui-

Psal.ii.

tas. Hinc est quod videmus per totum mundum rapinas pauperum, deprædationes rerum ecclesiasticarum. Hinc sunt assiduæ lacrymæ, pupillorum luctus: ita vt iam clamor talium, sicut Sodomorum, ascendat ad cælum, & fiat quod per Psalmistam voce Domini dicitur: *Propter miseriam inopum, & gemitum pauperum, nunc exurgam, dicit Dominus.* Omnis pene ordo, omnisque status ecclesiæ confusus ac temeratus est. Denique, ne nobis parcere videamur, qui aliorum errata corrigere debemus, episcopi dicimur, sed episcopale officium non implemus. Ministerium prædicationis relinquimus, eos qui nobis commissi sunt videmus Deum deserere, & in prauis actibus iacere, & tacemus, nec eis manum correctionis tendimus: sed & si aliquando quædam dicere cœperimus, quæ carnalibus eorum animis valeant displicere, dicunt de nobis quod in euangelio Dominus de sedentibus in Moyse cathedra dixit: *Alligant onera grauiam & importabilia, & imponunt in humeros hominum, digito autem suo nolunt ea mouere.* Sicque fit, vt nobis tacentibus grex Domini pereat, & per abrupta vitiorum præceps actus luporum immanium moribus pateat: dumque deest qui eos vitæ vias ingredi doceat, libere per deuiam gradiuntur erroris, & impletur in eis, quod

Math. 23.

per prophetam dicitur: *Zelus apprehendit populum inerditum.* & alibi: *Idcirco, inquit, captiuus abiit populus meus, quia non habuit scientiam.* Pensemus qui vnquam per ministerium linguæ nostræ de peruerso opere conuersi pœnitentiam egerunt, quis luxuriam nostra prædicatione deseruit, quis auaritiam, quis superbiam declinavit. Nobis ergo, qui nomine censetur episcopi, maxima & prope importabilis incumbit sarcina pastoralis officii, dum instet reddenda ratio negotii nobis commissi cum exactione lucri: & dum iam iamque aduentus immineat illius in maiestate terribili, vbi omnes cum gregibus suis venient pastores in conspectum pastoris æterni, augmentum de grege, lucrum de negotio, manipulos de segete allaturi, quid sumus acturi, hic pastores vocati, illic sine ouibus venientes, quæ valeant præsentari? hic ab eo accepto talento ad negotium missi, illic ad Dominum nostrum post negotium redeuntibus vacui? hic directi in messem operarii, illic absque manipulis vacuis manibus præsentati? Pensemus

Esa. 5.

ergo

ANNO
 CHRISTI
 909.

ergo necesse est, quam in illo tanto examine rationem
 sumus reddituri, ne coram omni frequentia exercitus an-
 gelici, coramque copiosa electorum multitudine, quod
 absit, reddamur æternaliter confusi. Ergo considerantes
 & expauescentes imminens nobis de multorum perditio-
 ne periculum, congregati simul in nomine Dei omni-
 potentis, per vnicum filium eius Dominum nostrum Ie-
 sum Christum, in virtute sancti Spiritus consulamus no-
 bis, & commisso nobis gregi, ac de statu sanctæ ecclesiæ
 & regni, ac fidelitate regis nostri, sed & de statu mona-
 steriorum, quorum antiquitus statutus ordo & religio
 pene deletur, de rapinis quoque & sacrilegiis, nec non
 de raptis & periuriis, ceterisque flagitiis, sententiam se-
 cundum decreta sacrorum Canonum & decretorum epi-
 scopali ministerio, aut pastoralis exhortatione, prouocemus
 ad pœnitentiam & emendationem, aut impœnitentes,
 & corrigi nolentes, gladio verbi Dei bis acuto eorum
 corpora & animas concidamus, & æterno illos anathe-
 mate, hoc est alienatione a Christo & ecclesia, tam in
 præfenti, quam in futuro plectamus, nisi vel modo resipi-
 scant a laqueis diaboli, a quo capti tenentur ad ipsius vo-
 luntatem, & conuertantur ad Dominum viuum & ve-
 rum per aliquam correctionem, & prout possibilitas tu-
 lerit, congruam emendationem.

C A P I T V L A.

I.

Igitur decreuimus, vt cultus atque honor ecclesia-
 rum Dei in omnibus & ab omnibus religiose custodia-
 tur, & digna reuerentia immunitatibus earum ac mini-
 stris exhibeatur. Sed & regem ac principes condecet,
 vt priuilegia ex antiquo ecclesiis Dei concessa roborent,
 & stabiliter obseruari iubeant: & quemadmodum ab
 antecedentibus regibus honoratæ, vel rebus ampliatae,
 seu ditatæ fuerunt, ita de cetero sub omni integrita-
 te salua æquitatis ratione permaneant. Sacerdotes quo-
 que, & serui vel ancillæ Dei, vigorem ecclesiasticum
 obtineant, eisque regalis potestas, & illustrium vi-

Concil. Tom. 24.

Yyyy